

ĐÁP ÁN THANG ĐIỂM CUỐI HỌC KÌ I
MÔN NGỮ VĂN - LỚP 11. NĂM HỌC: 2024-2025

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	5,0
	1	Thông tin chính của văn bản: Vịnh Hạ Long - Quần đảo Cát Bà là một di sản thiên nhiên độc đáo, di sản Thế giới//với vẻ đẹp cảnh quan ngoạn mục, giá trị địa chất toàn cầu và hệ sinh thái đa dạng, phong phú. *Hướng dẫn chấm: - Hs trả lời như đáp án: 1,0 điểm - Hs trả lời được ½ hoặc diễn đạt tương tự: 0,5 điểm	1,0
	2	Các yếu tố hình thức trong văn bản thông tin: - Nhan đề, sapo, các hệ thống đề mục, hình ảnh và chú thích cho phương tiện phi ngôn ngữ. - Tác dụng: + Nhan đề và sapo khái quát nội dung văn bản. + Hệ thống đề mục được sử dụng để làm rõ bố cục của văn bản, góp phần xác định, tóm tắt và làm nổi bật nội dung chính, giúp người đọc có cơ sở, định hướng, tiếp nhận nội dung văn bản. + Hình ảnh có tác dụng minh họa trực quan, giúp người đọc dễ hiểu, dễ hình dung hơn về nội dung thông tin. + Phần chú thích bên dưới hình ảnh bổ sung, hỗ trợ biểu đạt nội dung thông tin. *Hướng dẫn chấm: - Hs trả lời như đáp án: 1,0 điểm - Hs trả lời được ½ hoặc diễn đạt tương tự: 0,5 điểm, nếu gộp tác dụng vào các yếu tố: 0,75 điểm	1,0
	3	Giải thích nghĩa của từ “ngoạn mục” trong văn bản và cho biết cách giải thích. - “Ngoạn mục”: cảnh tượng rất ấn tượng, đẹp mắt khiến người ta cảm thấy thích thú hoặc ngỡ ngàng. - Cách giải thích phân tích nội dung nghĩa của từ. *Hướng dẫn chấm: - Hs trả lời như đáp án: 1,0 điểm trong đó giải thích: 0,5 điểm, cách giải thích: 0,5 điểm. - Hs có thể giải thích nghĩa tương đương của từ chấm tuyệt đối.	1,0
	4	Nêu thái độ, quan điểm của người viết thể hiện trong văn bản. - Thái độ của tác giả: Yêu mến, ngợi ca, tự hào trước vẻ đẹp độc đáo, kì vĩ của vịnh Hạ Long – Cát Bà. - Quan điểm: Khách quan, chân thành, tự nhiên xuất phát từ tình yêu quê hương đất nước của tác giả. *Hướng dẫn chấm: - Hs trả lời như đáp án: 1,0 điểm - Hs trả lời có thể gộp chung thái độ, quan điểm nhưng nêu bật được các ý như trên vẫn chấm điểm tuyệt đối.	1,0

5	Anh/chị có đồng ý với quan điểm của người viết: “Vịnh Hạ Long - Quần đảo Cát Bà không chỉ là nơi có vẻ đẹp, cảnh quan ngoạn mục kỳ thú, mà còn là kho báu thiên nhiên trên biển với những giá trị hết sức to lớn” không? Vì sao? - Thể hiện quan điểm: đồng tình/ không đồng tình hoặc đồng tình một nửa. - Lí giải hợp lí, nhân văn. Gợi ý: - Vì nơi đây không chỉ là vẻ đẹp thiên tạo mà còn là nguồn thiên nhiên vô hạn đem lại nguồn lợi kinh tế cho đất nước như du lịch, khai thác thủy hải sản... - Nhận thức, thái độ, hành động. *Hướng dẫn chấm: - HS trả lời, lập luận thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lí, nhân văn là chấp nhận.	1,0 0,25 0,5 0,25
II	PHẦN VIẾT: Viết bài văn nghị luận trình bày ý kiến của Peter Marshall² từng phát biểu: “<i>Thước đo của cuộc đời không phải thời gian, mà là cống hiến</i>”. a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận: Nêu được vấn đề, triển khai vấn đề, và khái quát được vấn đề. Có mở bài, thân bài, kết bài b. Xác định đúng yêu cầu của đề: Trình bày ý kiến “<i>Thước đo của cuộc đời không phải thời gian, mà là cống hiến</i>”. c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu sau: * Mở bài: - Mỗi người đều sống một cuộc đời hữu hạn, nhưng giá trị cuộc sống không nằm ở số năm ta sống mà ở những đóng góp của ta cho cuộc đời. - Câu nói của Peter Marshall: “<i>Thước đo của cuộc đời không phải thời gian, mà là cống hiến</i>” nhấn mạnh rằng ý nghĩa cuộc sống không chỉ nằm ở thời gian tồn tại mà ở sự đóng góp và giá trị mà mỗi người mang lại. * Thân bài: - Giải thích: + <i>Thước đo</i> ở đây là giá trị dùng để đánh giá cuộc đời mỗi người. + <i>Thời gian</i> chỉ là sự tồn tại về mặt sinh học, là khoảng thời gian mỗi người sống trên đời. + <i>Cống hiến</i> là những đóng góp, giá trị mà con người tạo ra để giúp ích cho người khác và xã hội. → Quan điểm của Peter Marshall cho rằng cuộc đời được đánh giá không phải bởi sự tồn tại dài ngắn, mà bởi giá trị ý nghĩa mà ta để lại. - Luận điểm 1. Cống hiến làm cho cuộc đời có ý nghĩa. + Lí lẽ: Cuộc sống chỉ có giá trị khi con người biết sống vì cộng đồng, cống hiến cho xã hội. + Bằng chứng: Các nhà khoa học, bác sĩ, giáo viên, nghệ sĩ... đều là những người cống hiến tài năng, trí tuệ để đem lại hạnh phúc và tiến bộ cho nhân loại. Ví dụ: Marie Curie đã hy sinh cả cuộc đời mình để nghiên cứu khoa học, cống hiến cho sự phát triển y học và khoa học.	5,0 0,5 0,5 3,25 0,5 0,75 0,75

	- Luận điểm 2: Công hiến không phụ thuộc vào thời gian sống dài hay ngắn. + Lí lẽ: Ý nghĩa của cuộc đời không phải nằm ở việc sống lâu, mà nằm ở những điều tốt đẹp để lại sau khi ta qua đời. + Bằng chứng: Những vĩ nhân như Chủ tịch Hồ Chí Minh hay Martin Luther King sống không quá lâu, nhưng công hiến của họ để lại di sản lớn lao cho nhân loại. - Luận điểm 3: Sống chỉ để tồn tại mà không công hiến thì cuộc đời trở nên vô nghĩa. + Lí lẽ: Một cuộc đời chỉ sống cho bản thân, không hướng đến cộng đồng, sẽ trở nên tầm thường và không để lại dấu ấn gì cho thế hệ sau. + Bằng chứng: Một số người sống ích kỷ, chỉ mưu cầu lợi ích cá nhân, không được xã hội ghi nhận hay nhớ đến sau khi qua đời. - Luận điểm 4. Đề xuất + Sống không chỉ để tồn tại mà phải biết cho đi và công hiến. + Phấn đấu trở thành một người có ích, đóng góp giá trị cho gia đình, xã hội và đất nước. + Đừng chỉ đếm số ngày mình sống mà hãy sống sao để những ngày đó có ý nghĩa. * Kết bài: - Câu nói của Peter Marshall là một lời nhắc nhở sâu sắc về cách sống ý nghĩa. - Hãy sống để công hiến, vì đó mới là cách chúng ta tạo nên giá trị cho cuộc đời mình. * Hướng dẫn chấm: - Trên đây là gợi ý hướng viết, học sinh có nhiều cách diễn đạt khác nhau, miễn sao hệ thống luận điểm thể hiện rõ được quan điểm của mình về luận đề bài viết một cách khoa học, thuyết phục thì có thể cân nhắc cho điểm tối đa. - Ít nhất học sinh nêu được hai luận điểm với lí lẽ, bằng chứng thuyết phục.	0,75
		0,5
	d. Chính tả, ngữ pháp: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	0,25
	e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,5
Tổng điểm		10,0

---Hết---